

Izvorna jezična inačica ove stranice [sk](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: [cs](#) već su prevedeni.

Swipe to change

slovački

## Nacionalni sudovi i druga, nepravosudna tijela

Slovačka

### Nacionalni sudovi

#### Zoznam súdov

**Pravni okvir za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u Slovačkoj je Ustav Slovačke Republike** (Zakon br. 460/1992, kako je izmijenjen). Ustav Slovačke Republike temeljni je akt Slovačke Republike i ima prednost pred svim drugim zakonodavnim aktima. U drugom poglavlju slovačkog Ustava (članci 11. do 54.) propisana je **opća zaštita temeljnih prava i sloboda**, koje uključuju temeljna ljudska prava i slobode (koji su poznati kao građanska prava u međunarodnim dokumentima), politička prava, prava nacionalnih manjina i etničkih skupina, ekonomska, socijalna i kulturna prava, prava na zaštitu okoliša i kulturnog nasljeđa i pravo na sudsku zaštitu i druge vrste zaštite. Temeljna prava i slobode zajamčeni su svim stanovnicima Slovačke, bez obzira na spol, rasu, boju kože, jezik, vjeru i religiju, političko ili neko drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, nacionalnu ili etničku pripadnost, vlasništvo, obiteljski ili drugi status. Nikome ne smije biti nanesena šteta niti smije biti stavljen u povoljniji ili nepovoljniji položaj zbog kršenja tih prava. Prava osobe koja je odlučila ostvarivati svoja temeljna prava i slobode ne smiju biti povrijeđena (članak 12. stavci 2. i 4. Ustava Slovačke Republike). Osim ako ta prava izričito nisu dodijeljena samo građanima Slovačke Republike, stranci u Slovačkoj uživaju temeljna ljudska prava i slobode zajamčene u Ustavu Slovačke Republike, uključujući pravo na azil (članak 52. stavak 2. i članak 53. slovačkog Ustava). Uvjeti za ostvarivanje temeljnih prava i sloboda i ograničenja tih prava, kao i opseg dužnosti u slučaju rata, sukoba, izvanrednih stanja ili hitnih situacija, propisani su u Ustavnom zakonu o državnoj sigurnosti u slučaju rata, sukoba, izvanrednih stanja ili hitnih slučajeva (Zakon br. 227/2002 zb.).

U skladu s člankom 46. Ustava Slovačke Republike, **svaka osoba može, u skladu s postupkom propisanim zakonom, ostvarivati svoja prava** pred neovisnim i nepristranim **sudom** i, u slučajevima utvrđenima zakonom, pred nekim drugim nadležnim tijelom Slovačke Republike. U praksi cijeli niz ljudskih prava, odnosno, ljudskih prava i temeljnih sloboda, može biti definiran zakonom, ali ima i ljudskih prava i temeljnih sloboda koje nije moguće tako definirati. Sadržaj takvih prava i sloboda može uključivati građanska, politička, gospodarska, društvena i ostala prava zajamčena Ustavom Slovačke Republike, ustavnim zakonima, zakonima i drugim pravnim propisima Slovačke Republike te međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i temeljnim slobodama (međunarodno pravo o zaštiti ljudskih prava) koji obvezuju Slovačku. Ovlašt detaljne analize odluka o temeljnim pravima i slobodama ne može biti isključena iz ovlasti suda.

Osoba koja tvrdi **da su joj povrijeđena prava odlukom tijela javne vlasti** može zatražiti od suda da preispita tu odluku, osim ako zakonom nije propisano drugačije. Ustavom Republike Slovačke i drugim mjerodavnim zakonima zajamčeno je **pravo osoba na naknadu štete nastale uslijed nezakonite odluke suda, drugog državnog ili javnog tijela ili uslijed neispravnog službenog postupka**. Pojediniosti su propisane u Zakonu br. 514/2003 zb. o odgovornosti za štetu uzrokovanu izvršavanjem javne ovlasti kojim se izmjenjuju određeni akti. Ovim se zakonom uređuje odgovornost države za štetu koju su uzrokovala javna tijela prilikom izvršavanja svojih javnih ovlasti, odgovornost općina i viših teritorijalnih jedinica za štetu koju su tijela lokalne samouprave uzrokovala prilikom izvršavanja svojih ovlasti, preliminarna rasprava u slučaju tužbe za naknadu štete i pravo na regresivnu naknadu.

U skladu s prethodno navedenim člankom 46. Ustava Slovačke Republike, u odjeljku 3. Zakona o građanskom postupku **zajamčeno je pravo na ostvarivanje sudske zaštite ugroženog ili povrijeđenog prava**. Zakonom o građanskom postupku propisani je postupak koji moraju slijediti sud i sudionici u građanskom postupku kako bi se osigurala primjerena **zaštita prava i legitimnih interesa** sudionika i postupanje u skladu sa zakonom, pošteno izvršavanje dužnosti i poštovanje prava drugih. Sudovi u građanskom postupku vode rasprave i odlučuju u sporovima i drugim pravnim stvarima, osiguravaju izvršenje odluka koje nisu dobrovoljno provedene i osiguravaju da **nema povrede prava i zakonom zaštićenih interesa** fizičkih i pravnih osoba te da se ta prava ne zloupotrebljavaju na štetu takvih osoba.

U skladu s člankom 7. stavcima 1. i 2. Zakona o građanskom postupku, u građanskim postupcima sudovi vode rasprave i odlučuju u **sporovima i drugim predmetima iz građanskog prava, radnog prava, obiteljskog prava, trgovačkog prava i gospodarskog prava**, osim ako u tim predmetima ne odlučuju druga tijela u skladu sa zakonom. U građanskim postupcima sudovi također preispituju zakonitost odluka, mjera i drugih intervencija javnih tijela i donose odluke o usklađenosti zakona ili zakonskih mjera koje su donijela lokalna tijela o lokalnim pitanjima i, za provedbu državnih ovlasti, o usklađenosti s državnim propisima i uredbama ministarstava i uredbama drugih tijela državne uprave, osim ako zakonom nije propisano da će u tim stvarima odlučivati druga tijela. Ostale predmete mogu rješavati sudovi u građanskom postupku samo ako je tako predviđeno zakonom.

#### Redovni sudovi u Slovačkoj

Pravosuđe u Slovačkoj u rukama je neovisnih i nepristranih sudova. Sudska vlast na svim je razinama odvojena od drugih tijela državne uprave.

Sudski postupci provode se u dva stupnja, što znači da je moguće podnijeti žalbu protiv odluka prvostupanjskog suda (okružnog suda). Žalbe, koje su primjereni pravni lijek, rješavaju se na višim sudovima u drugom stupnju (regionalni sudovi).

Sustav redovnih sudova čine Vrhovni sud Slovačke Republike, Posebni kazneni sud, 8 regionalnih sudova i 45 okružnih sudova koji donose odluke u svim predmetima koji nisu u isključivoj nadležnosti Ustavnog suda Slovačke Republike, odnosno, oni odlučuju u građanskim i kaznenim predmetima i preispituju zakonitost donesenih odluka i postupaka tijela državne uprave (upravno pravosuđe), ako je tako predviđeno zakonom. Slovačka trenutno nema zakonom utvrđene vojne sudove.

#### Upravno pravosuđe

Na **preispitivanje zakonitosti odluka i postupaka tijela državne uprave** primjenjuju se odredbe petog dijela Zakona o građanskom postupku (Zakon br. 99 /1963 zb., kako je izmijenjen).

Sudovi u upravnom pravosuđu obavljaju preispitivanja na temelju tužbi ili žalbi na zakonitost odluka ili postupaka tijela državne uprave. U okviru upravnog pravosuđa sudovi preispituju zakonitost odluka i postupaka tijela državne uprave, tijela lokalne samouprave i nadležnih tijela zainteresiranih lokalnih subjekata i drugih pravnih osoba te fizičkih osoba, ako su zakonom ovlašteni donositi odluke o pravima i odgovornostima fizičkih i pravnih osoba u području državne uprave („odluke i postupci upravnih tijela”). „Odluke upravnih tijela” znači odluke koje su ta tijela donijela u upravnom postupku ili druge odluke kojima se utvrđuju, mijenjaju ili poništavaju prava i obveze fizičkih ili pravnih osoba ili kojima se izravno može utjecati na prava, zakonom zaštićene interese

ili obveze fizičkih ili pravnih osoba. „Postupak upravnog tijela” uključuje i nečinjenje. Sudovi u upravnom pravosuđu odlučuju o prijedlozima o određivanju obveza državnim tijelima da djeluju u skladu s pravima i obvezama fizičkih i pravnih osoba u državnoj upravi i u skladu s mjerama o provedbi odluka postupkom iz članaka 250.b i 250.u. Sudovi uključeni u upravno pravosuđe štite od nezakonitih intervencija državnih tijela i ovršnosti odluka stranih upravnih tijela. U izbornim pitanjima i slučajevima koji se odnose na registraciju političkih stranaka i političkih pokreta, sudovi postupaju i donose odluke u skladu s odredbama ovog dijela i u mjeri u kojoj je to definirano posebnim pravilima. Ako je primjereno, i u skladu s odredbama ovog dijela, sudovi postupaju i donose odluke kada je to propisano posebnim odredbama ili kada je u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Slovačku potrebno preispitati odluke državnih tijela.

Ti posebni slučajevi mogu uključivati sljedeće:

**postupke ili odluke u vezi s tužbama podnesenim protiv odluka ili postupaka upravnih tijela;**

**postupke ili odluke u vezi sa žalbama podnesenim protiv odluka koje su donijela upravna tijela, a koje još nisu konačne;**

**postupke zbog nečinjenja tijela državne uprave;**

**postupke za zaštitu od nezakonitih intervencija tijela državne uprave;**

**posebne vrste postupaka (kao što su postupci u vezi s izborima).**

Pojedinosti su propisane u člancima 244. do 250. Zakona o građanskom postupku.

Sudovi nemaju ovlasti izmijeniti zakone koje su donijela tijela izvršne vlasti (sekundarno zakonodavstvo). Međutim, u skladu s člankom 144. stavkom 2. Ustava Slovačke Republike, ako sud vjeruje da se nekim drugim pravno obavezujućim **propisom**, ili njegovim dijelom ili pojedinačnom odredbom koja se odnosi na predmet, **krši Ustav, ustavni zakon, međunarodni ugovor koji ima „prednost”** (u skladu s člankom 7. stavkom 5. Ustava) **ili zakon, on će obustaviti djelovanje i pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom Slovačke Republike** (u skladu s člankom 125. stavkom 1.). Pravno mišljenje Ustavnog suda, sadržano u njegovoj odluci, bit će obavezujuće za sud. Međutim, pokretanjem postupka pred Ustavnim sudom Slovačke Republike sud nije oslobođen dužnosti donošenja odluke u predmetu na način propisan zakonom.

### **Ustavni sud Slovačke Republike**

Ustavni sud Slovačke Republike

Hlavná 110

042 65 Košice 1

SLOVAČKA

Tel.: +421 55 7207211

Faks: +421 55 6227639 (predsjedatelj)

E-pošta: [podatelna@ustavnysud.sk](mailto:podatelna@ustavnysud.sk)

Internet: <https://www.ustavnysud.sk><https://www.ustavnysud.sk>

**Ustavni sud Slovačke Republike** („Ustavni sud”) osnovan je **Ustavom Slovačke Republike br. 460/1992 zb.**, kao neovisno pravosudno tijelo za zaštitu ustavnosti. Njegove ovlasti i nadležnosti propisane u su člancima 124. do 140. Ustava Slovačke Republike, kako je izmijenjen. Pojedinosti o ustrojstvu Ustavnog suda, postupku pred Sudom i položaju njegovih sudaca propisane su u **Zakonu br. 38/1993 zb.**, i njegovim izmjenama.

U skladu s člankom 79. Zakona br. 38/1993, na plenarnoj sjednici Ustavnog suda odobren je **Poslovnik Ustavnog suda, br. 114/1993**, kako je izmijenjen, u kojem su detaljno uređeni: unutarnji postupci Ustavnog suda za vrijeme priprema za postupke i odlučivanje, pitanja u vezi s položajem plenarne sjednice, senata, sudaca izvjestitelja, sudskih savjetnika i drugih osoba koje sudjeluju u radu Ustavnog suda te disciplinarni postupci protiv sudaca.

Ustavni sud pokreće postupak ako zaprimi tužbeni zahtjev od:

barem jedne petine članova Nacionalnog vijeća Slovačke Republike;

Predsjednika Slovačke Republike;

Vlade Slovačke Republike;

suda, u vezi s njegovim postupcima donošenja odluka;

državnog tužitelja Slovačke Republike;

pučkog pravobranitelja u pitanjima sukladnosti zakona sa zakonodavstvom iz članka 125. stavka 1., ako se ako se njihovom daljnjom provedbom mogu ugroziti temeljna prava ili slobode ili ljudska prava i temeljne slobode koja proizlaze iz međunarodne konvencije koju je Slovačka Republika potvrdila i koja je objavljena na zakonom propisan način;

bilo koje osobe o čijim se pravima odlučuje kako je propisano u članku 127. i članku 127.a Ustava.

Postupci počinju na dan kad Ustavni sud zaprimi tužbeni zahtjev.

Člankom 127.a Ustava Slovačke Republike uređeno je podnošenje „ustavne tužbe”, koju može podnijeti pojedinac ili pravna osoba („tužitelj”), koji tvrdi da su im povrijeđena temeljna prava ili slobode konačnom odlukom, mjerom ili drugom intervencijom, osim u slučajevima kada drugi sud odlučuje o zaštiti tih temeljnih prava i sloboda.

Uz opće pojedinosti, u tužbi mora biti navedeno:

koja su temeljna prava ili slobode, prema tužitelju, povrijeđena;

konačna odluka, mjera ili druga intervencija kojom su povrijeđena temeljna prava ili slobode;

osoba protiv koje je podnesena tužba.

Preslika konačne odluke ili dokumenta u kojem je opisana mjera ili dokaz neke druge intervencije, priložena je tužbi. Ako tužitelj traži primjerenu financijsku odštetu, on mora navesti iznos koji traži i razloge zašto ga traži. Sudionici u postupku su tužitelj i stranka protiv koje je podnesena tužba. Podnošenjem tužbe ne odgađa se izvršenje.

Na prijedlog tužitelja, Ustavni sud može odlučiti o privremenoj mjeri i odgoditi izvršenje osporene konačne odluke, mjere ili druge intervencije, ako takvo postupanje nije protivno važnom javnom interesu i ako izvršenje osporene odluke, mjere ili druge intervencije ne bi podrazumijevalo veću štetu za tužitelja nego za druge osobe u slučaju odgađanja izvršenja: on posebno nalaže tijelu koje je, prema tužitelju, povrijedilo temeljna prava ili slobode tužitelja da se suzdrži od provedbe konačne odluke ili druge intervencije i nalaže trećim strankama da se privremeno suzdrže od iskorištavanja odobrenja koje im je dodijeljeno konačnom odlukom, mjerom ili drugom intervencijom. Privremena mjera ističe, najkasnije, nakon stupanja na snagu odluke o glavnom pitanju, osim ako ju sud ne odluči prekinuti ranije. Privremena mjera također se može prekinuti na zahtjev Suda ako prestanu postojati razlozi zbog kojih je određena. Tužba nije dopuštena osim ako je tužitelj iscrpio sve pravne lijekove ili druga pravna sredstva koja su mu dodijeljena zakonom za zaštitu temeljnih prava ili sloboda i koje tužitelj ima pravo koristiti u skladu s posebnim zakonodavstvom. Ustavni sud neće odbiti prihvatiti tužbu čak i ako nije ispunjen taj zahtjev, pod uvjetom da tužitelj dokaže da vrijedi posebno razmotriti razloge zbog kojih on nije ispunjen. Tužba se može predati u roku od dva mjeseca od datuma odluke ili obavijesti o mjeri ili druge intervencije. U slučaju mjere ili druge intervencije, to se razdoblje računa od trenutka kada je tužitelj mogao saznati za mjeru ili drugu intervenciju.

Ako tužitelj povuče tužbu, Ustavni sud obustavlja postupak, osim u slučajevima kada odluči da povlačenje nije dopušteno i posebno kada je tužba usmjerena protiv konačne odluke, mjere ili druge intervencije koja predstavlja posebno tešku povredu temeljnih prava ili sloboda tužitelja.

Ustavni sud postupi na temelju činjenica utvrđenih za vrijeme prethodnih postupaka, osim ako ne odluči drugačije.

Ako Ustavni sud dopusti tužbu, on u svojim nalazima utvrđuje sljedeće: temeljno pravo ili sloboda, odredbe Ustava ili ustavnog zakona ili međunarodne konvencije koji su povrijeđeni; i konačnu odluku, mjeru ili drugu intervenciju kojom je povrijeđeno temeljno pravo ili sloboda. Ako je temeljno pravo ili sloboda povrijeđeno odlukom ili mjerom, Ustavni sud poništava takvu odluku ili mjeru. Ustavni sud također poništava sve druge intervencije kojima je povrijeđeno temeljno pravo ili sloboda, ako to dopušta priroda intervencije.

Ako Ustavni sud dopusti tužbu, on može:

odlučiti da je stranka koja je, svojom neaktivnošću, povrijedila temeljno pravo ili slobodu, trebala djelovati na način koji je u skladu s posebnim zakonodavstvom;

vratiti predmet na novi postupak;

zabraniti nastavak povrede temeljnog prava ili slobode; ili

naložiti stranci koja je povrijedila temeljno pravo ili slobodu da vrati situaciju koja je postojala prije povrede temeljnog prava ili slobode.

Ustavni sud može dodijeliti razumnu odštetu stranci čija su temeljna prava ili sloboda povrijeđeni. Ako Ustavni sud odluči dodijeliti razumu financijsku odštetu, tijelo koje je prekršilo temeljno pravo ili slobodu odgovorno je platiti tu odštetu tužitelju u roku od dva mjeseca od datuma stupanja na snagu odluke Ustavnog suda. Ako Ustavni sud poništi konačnu odluku, mjeru ili drugu intervenciju i vrati predmet na ponovni postupak, stranka koje je donijela odluku po tom pitanju, ili odlučila o mjeri, ili izvršila neku drugu intervenciju, morat će opet raspravljati o toj stvari i donijeti odluku. U tim postupcima, ili za vrijeme tog postupka, na stranku se primjenjuje pravno mišljenje Ustavnog suda. Ta odluka obvezuje stranku koja je donijela odluku po tome pitanju ili odlučila o mjeri, ili je izvršila neku drugu intervenciju, i postaje izvršiva u trenutku kada je donesena.

### **Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava**

#### **Slovački nacionalni centar za ljudska prava**

*Kýčerského 5*

*811 05 Bratislava*

*SLOVAČKA*

*Tel.: + 421 2 20850111*

*+ 421 2 20850114*

*Faks: + 421 2 20850135*

*E-pošta: [info@snslp.sk](mailto:info@snslp.sk)*

*Internet: <https://www.snslp.sk>*

Slovački nacionalni centar za ljudska prava, koji je osnovan na temelju Zakona br. 308/1993 zb. Nacionalnog vijeća Slovačke Republike o osnivanju Slovačkog nacionalnog centra za ljudska prava, djeluje u Slovačkoj od 1. siječnja 1994. Nacrt zakona predstavila je vlada Slovačke Republike na temelju Rezolucije Vlade br. 430 od 15. lipnja 1993., kojom je vlada pristala na provedbu projekta osnivanja Slovačkog nacionalnog centra za ljudska prava sa sjedištem u Bratislavi, nakon inicijative organizacije Ujedinjenih naroda. Zadaće Centra proširene su donošenjem Zakona br. 136/2003 zb. o izmjenama i dopunama Zakona br. 308/1993 zb. Nacionalnog Vijeća Slovačke Republike o osnivanju Slovačkog nacionalnog centra za ljudska prava i Zakona br. 365 /2004 zb. o jednakom postupanju u određenim područjima, o zaštiti protiv diskriminacije i o izmjenama i dopunama određenih zakona (Zakon o suzbijanju diskriminacije). On je neovisna pravna osoba u području zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući prava djece.

Centar, kao neovisna pravna osoba, ima nezamjenjivu ulogu u području ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući prava djece i poštovanje načela jednakog postupanja. Centar je jedina slovačka institucija za ravnopravnost (nazvana „nacionalno tijelo za jednakost”), odnosno, jedina institucija koja ocjenjuje poštovanje načela jednakog postupanja u skladu sa Zakonom o suzbijanju diskriminacije.

#### **Nadležnost**

Na pravni položaj i nadležnost Centra primjenjuje se Zakon br. 308/1993 zb. Nacionalnog vijeća Slovačke Republike o osnivanju Slovačkog nacionalnog centra za ljudska prava (u daljnjem tekstu „Centar”), kako je izmijenjen. U skladu s člankom 1. stavkom 2. Centar posebno:

prati i ocjenjuje poštovanje ljudskih prava i usklađenost s načelom jednakog postupanja u skladu s posebnim zakonodavstvom;

prikuplja i, na zahtjev, dostavlja podatke o rasizmu, ksenofobiji i antisemitizmu u Slovačkoj Republici;

provodi istrage i ankete o pružanju informacija u području ljudskih prava i prikuplja i sveobuhvatne informacije u tom području;

priprema obrazovne aktivnosti i sudjeluje u informativnim kampanjama za povećanje snošljivosti u društvu;

pruža pravnu pomoć žrtvama diskriminacije i izraza nesnošljivosti;

na zahtjev pojedinaca ili pravnih osoba, ili na vlastitu inicijativu, izdaje stručna mišljenja o pitanjima poštovanja načela jednakog postupanja u skladu s posebnim zakonodavstvom;

provodi neovisne ankete o diskriminaciji;

priprema i objavljuje izvješća i preporuke o pitanjima u vezi s diskriminacijom;

pruža usluge knjižnice;

pruža usluge u području ljudskih prava.

Centar se bavi pružanjem pravnih savjeta o pitanjima diskriminacije, nesnošljivosti i povredama načela jednakog postupanja za sve stanovnike Slovačke Republike. Također ima zakonske ovlasti predstavljati, na zahtjev, stranke u postupku povezanom s povredom načela jednakog postupanja. Centar svake godine objavljuje izvješće o poštovanju ljudskih prava u Slovačkoj Republici.

#### **Ovlasti**

pružanje pravne pomoći žrtvama diskriminacije i nesnošljivosti;

zastupanje na temelju punomoći u postupcima u vezi s povredom načela jednakog postupanja;

pravo zatražiti da sudovi ili Ured državnog odvjetnika ili druga tijela državne uprave, tijela lokalne samouprave ili tijela s posebnim interesom i druge institucije dostavljaju centru podatke o poštovanju ljudskih prava, u određenom roku.

#### **Dodijeljena pomoć**

Svaka osoba ili pravna osoba koja smatra da je žrtva diskriminacije zbog činjenja ili nečinjenja bilo koje od navedenih institucija može zatražiti pomoć centra. Prilikom podnošenja tužbe, tužitelj mora navesti sve nužne podatke i priložiti sve važne dokumente.

#### **Suradnja**

Centar može zatražiti od nevladinih organizacija koje djeluju u području ljudskih prava i temeljnih sloboda podatke o poštovanju ljudskih prava, uključujući

prava djece, i može s njima postići dogovor o načinu i opsegu pružanja takvih informacija.

## Postupak za podnošenje tužbe

Građani mogu tužbe podnositi:

**pisanim putem** (na **obrascu** i na dokumentu koji se šalje poštom, faksom ili e-poštom);

**osobno.**

**Pučki pravobranitelj**

**Ombudsman**

*Nevädzova 5*

*821 01 Bratislava*

**SLOVAČKA**

*Tel.: +421 2 48287401*

*+421 2 43634906*

*Faks: +421 2 48287203*

*E-pošta: [sekretariat@vop.gov.sk](mailto:sekretariat@vop.gov.sk)*

*Internet: <https://vop.gov.sk>*

U skladu s člankom 151.a stavkom 1. Ustava Slovačke Republike, „pučki pravobranitelj“ **neovisno je tijelo Slovačke Republike** koje, u okviru ovlasti utvrđenih zakonom, **štití temeljna prava i slobode** pojedinaca i pravnih osoba u postupcima pred upravnim tijelima i drugim državnim tijelima, ako su njihovi postupci, donošenje odluka ili nečinjenje protivni zakonu. U slučajevima propisanim zakonom, pučki pravobranitelj može pozvati na odgovornost osobe koje rade u državnim tijelima, ako su one prekršile temeljna ljudska prava ili slobode pojedinaca ili pravnih osoba. Sva javna tijela pružaju nužnu pomoć pučkom pravobranitelju.

Pučkom pravobranitelju **može se obratiti osoba koja** smatra da su joj povrijeđena temeljna prava i slobode postupkom, odlučivanjem ili nečinjenjem tijela državne uprave na način koji je protivan zakonu ili načelima demokratske pravne države. Temeljna prava i slobode koje štiti pučki pravobranitelj propisani su u Glavi 2. Ustava Slovačke Republike (tj. temeljna prava i slobode u člancima 14. do 25., politička prava u člancima 26. do 32., prava nacionalnih manjima i etničkih skupina u člancima 33. do 34., gospodarska, socijalna i kulturna prava u člancima 35. do 43., pravo na zaštitu okoliša i kulturnog nasljeđa u člancima 44. do 45., pravo na sudsku i drugu pravnu zaštitu u člancima 46. do 50., pravo na azil stranih državljana progonjenih zbog ostvarivanja njihovih političkih prava i sloboda) te u međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.

Pučki pravobranitelj postupa **na temelju pritužbe** koju podnosi pojedinac ili pravna osoba, ili na vlastitu inicijativu. Pučki pravobranitelj ne smije utjecati na odlučivanje sudova, nije sudionik u postupku, ne može predavati zahtjeve za pokretanje postupka pred sudom, sudske odluke mu se ne dostavljaju i on nema pravo ostvarivati pravne lijekove. Pučki pravobranitelj nema ovlasti rješavati sporove između pojedinaca.

Svaka se osoba ima pravo obratiti pučkom pravobranitelju:

pisanim putem (poštom, faksom, e-poštom ili putem elektroničkog obrasca

Uredu pučkog pravobranitelja

osobno s pisanom evidencijom o usmenoj pritužbi

središnjem Uredu pravobranitelja radnim danom između 8:00 i 16:00 sati, bez prethodne najave;

radnim danima u regijama Slovačke. U regionalnim uredima potrebno je naručiti se pozivom na jedan od telefonskih brojeva za kontakt.

**U pritužbi mora biti jasno naveden** predmet, tijelo državne uprave protiv kojeg se podnosi pritužba i tvrdnje podnositelja pritužbe.

Kako bi se ubrzao postupak istrage pritužbe, preporučuje se priložiti preslike svih dokumenata koji su dostupni podnositelju kao dokaz tvrdnji. Ako se pritužba ne odnosi na osobu koja ju podnosi, uz pritužbu mora biti priložen pisani pristanak te stranke ili pisana punomoć za tu svrhu.

Ako osoba koja podnosi pritužbu u pritužbi upućenoj pučkom pravobranitelju ne navede svoje ime, prezime i adresu (u slučaju pravne osobe, naziv i sjedište), pritužba će se smatrati anonimnom pritužbom koju pučki pravobranitelj nije obavezan rješavati. Osoba koja podnosi pritužbu može zatražiti od pučkog pravobranitelja da ne otkrije njezin identitet. U tim slučajevima pučki pravobranitelj postupa samo na temelju preslike pritužbe u kojoj nisu navedeni osobni podaci. Ako osoba koja podnosi pritužbu traži da ne bude otkriven njezin identitet, ali priroda pritužbe je takva da se ne može rješavati ako nisu navedeni neki osobni podaci, predmetna osoba mora odmah o tome biti obaviještena.

Predmetna osoba također mora biti obaviještena da će se obrada pritužbe nastaviti samo ako ona u određenom roku pismenim putem odobri navođenje određenih osobnih podataka koji su nužni.

## Pučki pravobranitelj preispituje pritužbu

Ako pučki pravobranitelj smatra da pritužba, s obzirom na sadržaj, predstavlja pravni lijek u skladu sa zakonodavstvom o upravnom ili sudskom postupku, ili žalbu ili pravni lijek u skladu s upravnim postupkom, ili ustavnu tužbu, on o tome bez odlaganja obavješćuje podnositelja pritužbe i daje mu upute o ispravnom postupku.

Ako pučki pravobranitelj sazna za okolnosti iz kojih se može zaključiti da je osoba u nezakonitom pritvoru, zatvoru, podvrgnuta stegovnim mjerama u slučaju vojnika, preventivnom liječenju, institucijskom liječenju ili institucijskom obrazovanju, ili u policijskom pritvoru, on o tome odmah obavješćuje državnog odvjetnika jer se radi o pritužbi u skladu s kojom je potrebno postupati na temelju posebnog zakonodavstva te obavješćuje upravu predmetnog mjesta i predmetnu osobu.

Ako se pritužba odnosi na istragu konačne odluke tijela državne uprave ili pučki pravobranitelj dođe do zaključka da je odluka tijela državne uprave protivna zakonu ili drugom pravno obavezujućem propisu, on stvar može uputiti mjerodavnom državnom odvjetniku ili može poduzeti neku drugu mjeru te o tome obavijestiti podnositelja pritužbe. On isto može učiniti u slučaju pritužbe koja sadrži prijedlog mjera koje su u nadležnosti Ureda državnog odvjetnika. Državni odvjetnik mora, u roku propisanom zakonom, obavijestiti pučkog pravobranitelja o mjeri koju je poduzeo za uklanjanje nepravilnosti.

## Pučki pravobranitelj odbacit će pritužbu ako

pitanje na koje se pritužba odnosi nije u njegovoj nadležnosti;

pitanje na koje se odnosi pritužba predmet je sudskog postupka i postupak nije moguće odgoditi ili je sud već donio odluku o tome pitanju;

se pitanje na koje se pritužba odnosi preispituje ili ga je već preispitao Ured državnog odvjetnika;

u je pitanju na koju se odnosi pritužba donesena odluka ili ju donosi nadležno tijelo državne uprave koje nije u nadležnosti pučkog pravobranitelja; ili je u

pitanju na koje se odnosi pritužba već donijelo odluku tijelo uprave koje nije u nadležnosti pučkog pravobranitelja;

podnositelj pritužbe povlači pritužbu ili navodi da on ne ustraje na daljnjoj istrazi; ili

u propisanom roku nisu dostavljene ili navedene pojedinosti iz članka 13. stavka 4.

Pučki pravobranitelj može odlučiti da će odbaciti pritužbu ako utvrdi sljedeće:

pritužba se ne odnosi na osobu koja ju je podnijela, osim ako je ta osoba dostavila pisani pristanak stranke na podnošenje pritužbe ili pisanu punomoć u tu svrhu;

na dan dostave pritužbe prošle su više od tri godine od mjere ili događanja na koje se odnosi pritužba;

očito je da je pritužba neutemeljena;

pritužba je anonimna;

radi se o pritužbi koja se odnosi na pitanje koje je pučki pravobranitelj već rješavao i nova pritužba ne sadrži nove činjenice.

Pučki pravobranitelj obavješćuje podnositelja pritužbe da je odbacio pritužbu i o razlozima zašto ju je odbacio. Ovo se ne primjenjuje na anonimne pritužbe.

**Ako se istragom na temelju pritužbe ne utvrdi da su povrijeđena temeljna prava i slobode**, pučki pravobranitelj pisanim putem o tome obavješćuje podnositelja pritužbe i tijelo državne uprave protiv kojeg je usmjerena pritužba u vezi s postupkom, donošenjem odluka ili nečinjenjem.

**Ako se istragom pritužbe utvrdi da su povrijeđena temeljna prava i slobode**, pučki pravobranitelj prijavljuje nalaze istrage zajedno s predloženom mjerom tijelu državne uprave protiv čijeg postupka, donošenja odluka ili nečinjenja je upućena pritužba.

Tijelo državne uprave mora, u roku od 20 dana od primitka obavijesti, dostaviti pučkom pravobranitelju svoje mišljenje o nalazima istrage i poduzetim mjerama.

Ako se pučki pravobranitelj ne slaže s mišljenjem tijela državne uprave, ili ako smatra da poduzeta mjera nije dostatna, on o tome obavješćuje tijelo koje je nadređeno tijelu državne uprave protiv kojeg je upućena pritužba ili, ako nema takvog tijela, Vladu Slovačke Republike.

Tijelo koje je nadređeno tijelu državne uprave protiv kojeg je upućena tužba ili, ako nema takvog tijela, Vlada Slovačke Republike, mora u skladu sa stavkom 3., u roku od 20 dana od primitka obavijesti, obavijestiti pučkog pravobranitelja o mjerama koje su poduzeli po tome pitanju.

Ako pučki pravobranitelj smatra da su poduzete mjere nedostatne, on o tome obavješćuje Nacionalno vijeće Slovačke Republike ili tijelo koje je ono ovlastilo.

Pučki pravobranitelj šalje obavijest o rezultatima istrage i mjerama podnositelju pritužbe i osobi čija su temeljna prava i slobode povrijeđeni postupkom, donošenjem odluka ili nečinjenjem tijela državne uprave.

#### **Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava**

##### **Tijelo za promicanje ravnopravnosti**

##### **Slovački nacionalni centar za ljudska prava**

*Kýčerského 5*

*811 05 Bratislava*

*SLOVAČKA*

*Tel.: + 421 2 20850111*

*+ 421 2 20850114*

*Faks: + 421 2 20850135*

*E-pošta: [info@snslp.sk](mailto:info@snslp.sk)*

*Internet: <https://www.snslp.sk>*

##### **Tijelo za zaštitu podataka**

Ured za zaštitu osobnih podataka Slovačke Republike („Ured“) državno je tijelo koje sudjeluje u zaštiti temeljnih prava i sloboda osoba za vrijeme obrade njihovih osobnih podataka. Ono obavlja svoje dužnosti neovisno i u skladu sa zakonom. Ured obavlja sljedeće zadaće:

stalno prati stanje zaštite osobnih podataka, registraciju informacijskih sustava i vođenje evidencije o informacijskim sustavima;

preporučuje subjektima donošenje mjera za zaštitu osobnih podataka u informacijskim sustavima; u tu svrhu i u okviru svojih ovlasti, subjektima daje preporuke;

u slučaju sumnje o tome jesu li područje primjene, sadržaj i načini obrade i korištenja osobnih podataka u razmjerni svrsi u koju se obrađuju, usklađeni s tom svrhom ili su kronološki ili materijalno važni za tu svrhu, ono donosi obvezujuća mišljenja;

donosi obvezujuća mišljenja u slučaju sumnje u vezi s prekograničnim protokom podataka;

donosi obvezujuća mišljenja u slučaju sumnje u vezi s registracijom informacijskog sustava;

istražuje obavijesti dostavljene u skladu s člankom 45. ili djeluje na zahtjev ili na vlastitu inicijativu na temelju članka 44.a i nalaže mjere za uklanjanje nedostataka;

u slučaju sumnje na povredu obveza propisanih ovim zakonom može pozvati subjekta ili tijelo koje obrađuje podatke da donese obrazloženje;

provjerava obradu osobnih podataka u informacijskim sustavima;

određuje kazne kada se utvrdi povreda obveze iz ovog zakona;

obavješćuje kaznena tijela u slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela;

registrira informacijske sustave i objavljuje status registracije;

sudjeluje u izradi zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka;

donosi zakonodavstvo u okviru svojih ovlasti;

izražava stajalište o nacrtu zakona i nacrtima drugi propisa kojima se uređuje obrada osobnih podataka;

Nacionalnom vijeću Slovačke Republike barem jednom svake dvije godine dostavlja izvješće o stanju zaštite osobnih podataka.

##### **Ostala tijela**

##### **Centar za pravnu pomoć**

*Námestie slobody 12*

*P.O. BOX 18*

*810 05 Bratislava 15*

*Tel: +421 2 49683521*

*+421 2 49683522*

*Faks: +421 2 49683520*

*E-pošta: [info@centrumpravnejpomoci.sk](mailto:info@centrumpravnejpomoci.sk)*

*Internet: <https://www.centrumpravnejpomoci.sk>*

Od 1. siječnja 2006. u Slovačkoj Republici djeluje **Centar za pravnu pomoć**. On je osnovan kao državno tijelo financirano iz državnog proračuna sa sjedištem u Bratislavi u skladu sa Zakonom br. 327/2005 zb. o pružanju pravne pomoći osobama kojima je potrebna financijska pomoć. Centar ima svoje urede, odnosno podružnice u gotovo svim regionalnim centrima Slovačke Republike, osim u Nitri i Trnavi (npr. u Bratislavi, Banskjoj Bystrici, Žilini, Košicama i Prešovu), i u drugim slovačkim općinama (Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, Humenné, Hlohovec, Rimavská Sobota, Nové Zámky i Svidník).

Centar osigurava pružanje pravne pomoći osobama koje zbog neimaštine ne mogu koristiti pravne usluge za ostvarivanje i zaštitu svojih prava. Centar osigurava da se pravna pomoć pruža u pitanjima građanskog, radnog i obiteljskog prava, svakoj osobi koja ispunjava pravne zahtjeve (sporovi unutar

Slovačke). U prekograničnim sporovima pruža pravnu pomoć u pitanjima građanskog, radnog ili obiteljskog prava i pitanjima trgovačkog prava, u skladu s ovim zakonom, svim osobama koje ispunjavaju pravni zahtjev prebivališta ili boravišta na državnom području države članice EU-a.

U slučaju zahtjeva za pravnu pomoć u predmetima u kojima postoji element diskriminacije, uloga Centra za pravnu pomoć (u daljnjem tekstu „Centar”) preklapa se s ulogom Slovačkog nacionalnog centra za ljudska prava s kojim komunicira o pitanjima povezanim s tim podnositeljima zahtjeva. Odvjetnici u centru susreću se prvenstveno s pitanjem diskriminacije na osnovi nacionalnosti u području zapošljavanja.

Osoba **ima pravo primiti pravnu pomoć** ako se nalazi u poteškoćama financijske prirode i ako spor nije očito uzaludan i vrijednost zahtjeva prelazi vrijednost minimalne plaće, osim u slučajevima kada se vrijednost ne može izračunati u novcu. Osoba mora ispunjavati navedeni pravni zahtjev za vrijeme trajanja razdoblja pružanja pravne pomoći. Ako prihod podnositelja zahtjeva prelazi pravno propisanu granicu za poteškoće financijske prirode, Centar može dodijeliti pravnu pomoć ako je to u skladu s okolnostima tražene pravne pomoći.

Postupak traženja pravne pomoći (u daljnjem tekstu „postupak”) počinje podnošenjem pisanog zahtjeva popraćenog dokumentima navedenima u zahtjevu, koje podnositelj dostavlja na tiskanom obrascu. Dokumenti kojima podnositelj zahtjeva dokazuje financijsko stanje ne smiju biti stariji od tri mjeseca. Zahtjev mora sadržavati ime i prezime podnositelja zahtjeva i njegovo prebivalište ili boravište te matični broj. Na zahtjev Centra, podnositelj zahtjeva mora, u razumnom roku koji određuje Centar, dostaviti dodatne podatke i dokumente o važnim činjenicama za ocjenjivanje zahtjeva pri čemu rok ne smije biti kraći od deset dana. Podnositelj je stranka u postupku. Zahtjev se dostavlja odgovarajućem uredu Centra u skladu s mjestom prebivališta ili boravišta podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva mora u zahtjevu i za vrijeme preliminarne savjetovanja navesti potpune i točke podatke. U roku od 30 dana od dostave zahtjeva, koji uključuje pojedinosti propisane zakonom, Centar donosi odluku o zahtjevu. Rok nije moguće produžiti. Žalbe protiv odluke nisu dopuštene. U odluci kojom se odobrava zahtjev za pravnu pomoć, Centar imenuje odvjetnika koji će osobu kojoj je to odobreno zastupati na sudu, ako je to nužno za zaštitu njezinih interesa. Odluka o neodobravanju zahtjeva za pravnu pomoć mora, uz pojedinosti propisane posebnim zakonom, uključivati objašnjenje da, u slučaju da razlozi na temelju kojih zahtjev nije odobren prestanu postojati, podnositelj može ponovno predati zahtjev o istoj stvari. Ako imenovana osoba nije pružila Centru potrebnu pomoć i toj se osobi odlukom Centra uskratilo pružanje pravne pomoći, ili ako je osoba kojoj je pomoć odobrena neopravdano uzrokovala obustavu postupka, Centar na osnovu toga može odbiti ponovno predavanje zahtjeva za pružanje pravne pomoći.

U člancima 17. do 21. Zakona br. 327/2005 zb. uređeno je **pružanje pravne pomoći u prekograničnim sporovima kada je nadležni sud u Slovačkoj Republici**, a u člancima 22. do 24.c Zakona br. 327/2005 zb., uređuje se **pružanje pravne pomoći u prekograničnim sporovima kada se nadležni sud nalazi u državi članici koja nije Slovačka Republika**.

**Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih**

Špitálska 8

P.O. Box 57

814 99 Bratislava

Tel.: + 421 2 20463208

+421 2 20463248

Faks: + 421 2 20463258

E-pošta: [info@cipc.gov.sk](mailto:info@cipc.gov.sk)

Internet: <https://www.cipc.gov.sk>

Centar za međunarodnu pravnu zaštitu djece i mladih (u daljnjem tekstu „Centar”) tijelo je državne uprave koje ima nadležnost na državnom području Slovačke Republike. Centar je osnovalo Ministarstvo rada, socijalnih pitanja i obitelji Slovačke Republike i on je počeo s radom 1. veljače 1993. kao tijelo financirano iz državnog proračuna nadležno za osiguranje i pružanje pravne pomoći djeci i mladima u vezi sa stranim državama.

Nadležnost centra utvrđena je u Zakonu br. 305/2005 zb. o socijalnoj zaštiti djece i o socijalnom skrbništvu, kojim se izmjenjuju i dopunjuju određeni zakoni.

Centar izvršava zadaće tijela imenovanog za provedbu međunarodnih sporazuma i pravnih akata Europske unije, odnosno:

djeluje kao tijelo primatelj i tijelo pošiljatelj u području zahtjeva za uzdržavanje u skladu s međunarodnim konvencijama;

djeluje kao središnje tijelo koje se bavi međunarodnim otmicama djece u skladu s međunarodnim konvencijama i pravnim aktima Europske unije;

izvršava ulogu središnjeg tijela u području međunarodnih usvajanja u skladu s međunarodnom konvencijom;

izdaje potvrde u skladu s međunarodnom konvencijom;

obavlja druge zadaće u području socijalne zaštite djece kada je uključena strana država, u skladu s posebnim zakonom;

pruža besplatne pravne savjete u području obiteljskog prava kada postoji strani aspekt, posebno u vezi s uzdržavanjem i brigom za maloljetnike, u području usvajanja;

radi s tijelima primateljima i tijelima pošiljateljima drugih ugovornih država, sa središnjim tijelima drugih ugovornih država i s predstavničkim uredima, središnjim agencijama državne uprave, bankama, podružnicama stranih banaka, lokalnim tijelima državne uprave, tijelima lokalne samouprave i akreditiranim subjektima.

Posljednji put ažurirano: 27/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.